

Kennisbijeenkomst

‘Aan de slag met duurzaam informatiebeheer’

Georganiseerd door: Kennisnetwerk Informatie en Archief 2018

Roermond, Den Haag, Arnhem, Rotterdam, Groningen, **Utrecht**, Haarlem

Het Kennisnetwerk Informatie en Archief (KIA) organiseert in 2018 voor de tweede maal een kennistournee door Nederland. In 2017 is op basis van de tournee een kennis- en innovatie agenda opgesteld met de archiefsector. Dit jaar is het doel de kennisuitwisseling en samenwerking tussen overheden en archieven te stimuleren op het punt van duurzaam digitaal archiveren.

De verslagen en de presentaties van de kennistournee 2018 worden geplaatst op het kennisplatform [‘Informatiehuishouding overheden’](#) in de map [‘Bijeenkomsten Aan de slag met duurzaam informatiebeheer 2018’](#).

Verslag van de bijeenkomst in Utrecht

Het Utrechts Archief, 6 december 2018

Chantal Keijsper, directeur Utrechts Archief heet alle aanwezigen van harte welkom.

‘We kunnen het met elkaar’ Puck Huitsing, dagvoorzitter

KIA is bedoeld om als overheidsorganisaties samen te werken met archiefinstellingen, van elkaar te leren en elkaar vragen te stellen. We staan allemaal voor dezelfde uitdagingen die iedere organisatie voor zichzelf niet meer kan oplossen. Laten we elkaar helpen en die uitdagingen samen te lijf gaan. Aan de slag!

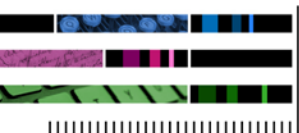
‘Kennis maken doe je samen’, het nationaal Archief als kennispartner, Pauline Harmsen en Suzi Szabo, Nationaal Archief

Zie voor het hele overzicht [de presentatie van Pauline en Suzi](#) die samen met dit verslag wordt gepubliceerd. Hier zijn alleen een paar highlights opgenomen die in de discussie aan bod kwamen.

Het Nationaal Archief heeft onder meer als taak het structureel versterken van de kennisfunctie binnen het archiefbestel. Kennis ontwikkelen, delen, vernieuwen en gebruiken, zowel papier als digitaal. Doel is duurzame toegankelijkheid van informatie van overheden. Uitgangspunt is de behoefte van archiefvormers en -gebruikers. De werkwijze is om de producten stapsgewijs en vooral samen met de doelgroep te ontwikkelen. Bekende voorbeelden van kennisproducten zijn DUTO, TMLO en Belangen in balans.

“We werken voornamelijk met drie instrumenten: normen, handleidingen en informatiebladen (zoals recent over de relatie tussen de AVG en de Archiefwet). En deze kunnen generiek (DUTO) of specifiek (website archivering) zijn. Waar hebben jullie de meeste behoefte aan? En willen jullie ons helpen bij het ontwikkelen van de producten door bijvoorbeeld in een werkgroep deel te gaan nemen?”

- Een deelnemer werkzaam bij Archief Eemland geeft aan dat ze het gevoel heeft dat het Nationaal Archief al verder is dan waar de (kleinere) gemeenten mee bezig zijn “zoals met het zaakstelsel of het wegwerken van achterstanden en nog niet met website archivering”. Bovendien ontbreekt het haar en haar collega’s eigenlijk aan tijd om naast haar eigen werk ook nog te investeren in werkgroepen. In de discussie op deze vraag wordt benoemd dat het Nationaal Archief zich wel richt op nieuwe vraagstukken en de toekomst. Maar dat het ook

belangrijk is daar nú bij stil te staan. Omdat dat het straks de problemen van “nu” worden. Die kun je beter proactief aanpakken dan achteraf.

- Dat herkent een andere gemeente en deze vraagt om ondersteuning op organisatorisch gebied omdat men met andere gemeenten samen een backoffice moet inrichten. “En we doen het allemaal anders, hoe breng je dat goed bij elkaar?”

De DUTO-scan blijkt goed bekend bij de aanwezigen. Suzi geeft aan dat er trainingen zijn ontwikkeld zodat je straks zelf de scans kunt gaan uitvoeren. Deze training wordt nu nog in een pilot getest maar zal vaker herhaald worden en samen met de methodiek worden gepubliceerd, zodat iedereen het zelf kan gaan doen. Onderdeel van de methodiek die het Nationaal Archief aanbiedt is een handleiding en intervisie.

De richtlijn website archivering geeft aan hoe je websites kunt archiveren, vanaf het begin tot overdracht en met behulp van de leverancier. De richtlijn verschijnt binnenkort en wordt meteen geïmplementeerd voor het rijk. ‘We hebben bij het maken veel hulp gehad van andere archieven en decentrale overheden. De openbare review heeft ook veel opgeleverd’. De richtlijn wordt binnenkort op KIA gepubliceerd.

Suzi en Pauline vragen de zaal om te komen met meer praktijkvoorbeelden, dat helpt om de kennisproducten goed bruikbaar te maken.

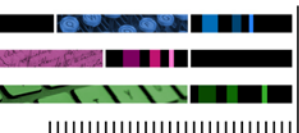
- Een deelnemer die bij een archief werkt geeft aan dat hem juist vaak om praktijkvoorbeelden wordt gevraagd door overheden. Hij vraagt het Nationaal Archief de praktijkvoorbeelden die ze krijgen of in de pilots creëren, actief online te publiceren.
- “Er is al heel veel ontwikkeld, o.a. in de tijd van Archief2020, dat is echter moeilijk te vinden. Kan het Nationaal Archief daar iets aan doen en de vele projecten en ervaringen van de afgelopen jaren beter vindbaar maken?”
- Een medewerker van een RHC geeft aan dat de RHC’s landelijk samenwerken en veel kennis en ervaring hebben. “Jullie kunnen ook bij ons terecht, wij kunnen helpen en zonnig als ‘makelaar’ fungeren naar een andere instelling”. Puck ondersteunt dat met de woorden “Kennis moeten we samen delen.”

Tot slot roepen Suzi en Pauline de zaal nogmaals op om te komen met praktijkvoorbeelden en mee te gaan doen in een werkgroep of reviewgroep en zo de ontwikkeling van de producten te ondersteunen. En de juiste kennis en vraagstukken aan te leveren, om gezamenlijk de duurzame toegankelijkheid van overheidsinformatie te verbeteren. Puck ondersteunt dat: “het Nationaal Archief is gericht op innovatie, op de toekomst, dat wordt ook belangrijk voor jullie, ook al ben je er nu misschien nog niet mee bezig. Dus probeer deze producten en ontwikkelingen wel te zien als iets van en voor ons samen en probeer er toch tijd voor te maken, we staan er samen voor”.

Zie voor meer informatie het [kennisplatform Innovatie](#), het [kennisplatform webarchivering](#) en de [website van het Nationaal Archief](#).

‘Samen met de stad naar betere overheidsinformatie’, inspiratie door Donovan Karamat Ali, informatiecommissaris van de gemeente Utrecht

Donovan is de eerste en tot nu toe enige informatiecommissaris in Nederland. De gemeente heeft in 2016 besloten deze functie in het leven te roepen omdat ze werk wil maken van een transparante en open overheid. Het gaat om het sneller, beter beschikbaar stellen van meer overheidsinformatie en dat actiever te doen in samspraak met de bewoners en bedrijven in Utrecht. De naam ‘informatiecommissaris’ roept soms andere beelden op maar Donovan vervult de functie vooral in door heel proactief met informatie vraagstukken aan de gang te gaan.

Hij is vooral een verbinder van mensen en organisaties die dan samen oplossingen gaan verzinnen. Hij is bijvoorbeeld met een groep kansarme bewoners eens gaan kijken naar de manier waarop ze informatie zoeken en vinden op de website van de gemeente. Daaruit bleek dat mensen soms niet weten wat 'die blauwe regels met die streep eronder' zijn (hyperlinks). Inwoners willen graag ideeën kwijt, "maar als je dan eerst al die personalia vraagt haken ze af, zo gaven ze aan." Dat is nu omgedraaid, je kunt eerst je idee of vraag invullen en daarna pas je personalia "en het levert gelijk meer ideeën op, met kleine ingrepen kun je al veel bereiken", aldus Donovan. Zodra een verbinding is gelegd en het proces loopt, stapt hij er tussenuit, dan is zijn werk gedaan.

Binnen de gemeente is hij bezig met verschillende projecten zoals een pilot met 'veel-wobbers' en hoe je open raadsinformatie makkelijker vindbaar en doorzoekbaar kunt maken. Ook loopt er een pilot geautomatiseerd anonimiseren, waarbij met softwarepakketten tekst wordt 'weggelakt'.

Een ander voorbeeld is om te bekijken hoe je op een vraaggerichte manier gebruik kunt maken van open data. Dat is bekeken voor de vraag of de drukke en volle binnenstad nog leefbaar is. Hij is met een groep ambtenaren en kritische bewoners gaan kijken naar data daarover en dat leverde een goed gesprek op tussen beide groepen. Vanuit alle projecten worden de 'lessons learned' meegenomen naar volgende projecten.

Hij heeft ook aan de wieg gestaan van een landelijk 'identiteitslab' (naar het voorbeeld van Estland) dat kijkt naar het digitaal regelen van bijvoorbeeld de verlenging van je rijbewijs. Hier zijn ook kritische Utrechtse en ethische hackers bij betrokken. Een laatste voorbeeld is een onderzoek naar hoe je digitaal vanuit je huis kunt participeren in plaats van naar een bijeenkomst te moeten gaan.

Hij wil graag meer functies gaan bundelen en daarop gaan samenwerken. Archiveren is daar eentje van. "Laten we eerlijk zijn, archiveren is niet sexy, daar scoor je niet op. Mijn advies is om het te borgen in de integraliteit". Hij gaat aan de slag met digitale archivering, "daar moet urgentie op komen zodat men ermee aan de slag gaat". En voor alles geldt: "Zet die eerste stap, dat is altijd beter dan blijven staan".

'Beleid en kennisproducten VNG, Arnoud Glaudemans, lid VNG adviescommissie archieven en Koen van Hoogstraten, VNG Realisatie

Zie [de presentatie](#) voor alle beleid, kennisproducten en projecten van de VNG inclusief nuttige links!

De VNG is betrokken bij de herziening van de Archiefwet en de WOO. En er komt een Nationale Data agenda. Dat gaat over het toegankelijk en begrijpelijk maken van overheidsinformatie voor iedereen. Voorwaarde is wel dat je informatiehuishouding op orde hebt.

Wat doet de adviescommissie archieven om het veld te ondersteunen? Wij vernieuwen de *selectielijsten* voor u en stellen die vast. Dit gebeurt mede op basis van wat u inbrengt, zo zijn de bewaartermijnen aangepast. "Er wordt ook al gekeken of we iets met e-mail en databases kunnen doen, maar is nog niet uitgekristalliseerd".

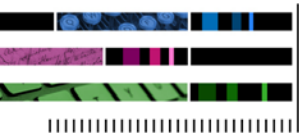
De *ArchiefKPI's uit 2013* worden nu ook geactualiseerd vanwege de Wet Hergebruik Overheidsinformatie en de AVG. Deze laten we aansluiten op ENSIA.

GIBIT is geen product van de adviescommissie "maar we hebben daar wel archiefonderwerpen in opgenomen gekregen, dus pas die goed toe". En de *Handreiking openbaarheidsbeperkingen* komt er aan.

Kennisproducten en instrumenten.

De VNG heeft een aantal instrumenten gemaakt maar archivarissen bleven doen wat ze deden, slecht een enkele is de instrumenten gaan gebruiken. We proberen het nu in de P&C cyclus in te bouwen. Op zijn vraag blijkt dat vijf aanwezigen dat ook hebben gedaan.

Wat doet VNG realisatie

En onder de noemer van *Common Ground* is VNG Realisatie bezig een eenvoudiger gelaagde basis structuur op te zetten waarbinnen overheden makkelijker samen kunnen werken en de complexiteit van ketens kunt verminderen.

Arnoud geeft het stokje over aan Koen van Hoogstraten. Die is recent aangesteld als projectleider voor het *Project 'digitale archieven op orde' van VNG realisatie*.

Er is eerst een *Knel- en versnelpuntenanalyse* uitgevoerd die veel input heeft opgeleverd voor het project. "Er is bijvoorbeeld discussie over de toepasbaarheid van TMLO, hoe kunnen we ervoor zorgen dat die beter wordt gebruikt". En ook archiveren by design en innovatie zijn thema's waar we mee aan de slag gaan. "De verbinding van archief met de IT-kant is nu belangrijk, evenals e-depot en archiveren by design in de toekomst".

De ondersteuningsstrategie voor het project zoekt het enerzijds in *Business alignment*, "een chique term voor het zoeken van verbinding tussen business en archief. Zij moeten zich beter bewust worden van elkaar". En anderzijds met archief arrangementen, zoals bijeenkomsten en de inzet van KIA. Het uiteindelijke doel is om gemeenten te helpen om het digitaal archief op orde te krijgen.

- Een deelnemer vraagt waar de waterschappen en provincies blijven in dit project?
- Daarop reageert een aanwezige medewerker van een waterschap: "waterschappen en provincies werken samen met de VNG en delen elkaars producten en ervaringen".
- Een ander lid van de adviescommissie archieven van de VNG geeft aan dat er ook vanuit de commissie contact is met provincies en waterschappen en dat er ook rekening wordt gehouden met gemeenschappelijke regelingen.

Ook Koen roept aanwezigen op om met issues en praktijkvoorbeelden te komen en mee te doen in het project.

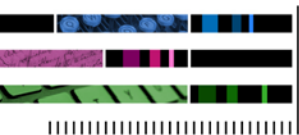
- Dit is zeer herkenbaar voor mij, aldus een deelnemer, meer dan de kennisproducten van het Nationaal Archief. Hoe zijn deze verschillende trajecten met elkaar verbonden, hoe vinden we elkaar?
- Vandaag krijg je een 'overzicht' van waar op verschillende plekken wordt gewerkt aan duurzaam digitaal archiveren, aldus Puck aan. Dat onderwerp kent vele kanten en die hebben allemaal aandacht nodig. Natuurlijk is samenhang daartussen essentieel. De VNG is bezig met het 'nu', het Nationaal Archief meer met de toekomst. Dat moet allebei. En op KIA, virtueel en in dit soort sessies, brengen we dat bij elkaar. Maak dus goed gebruik van KIA!"
- Een deelnemer vraagt de VNG goed te kijken naar de wijziging op de wet op de gemeenschappelijke regelingen. Daarbij wordt het makkelijker om uit een gemeenschappelijke regeling te treden. "Maar dat heeft grote consequenties voor het archiefbeheer. Ik vraag de VNG daar aandacht aan te geven en ik wil daar graag over meepraten".
- een lid van de adviescommissie archieven van de VNG zet dit verzoek door naar de branchevereniging KVAN/BRAIN, "let hierop bij de herziening van de Handreiking verbonden partijen".

Meld je bij de adviescommissie archieven of bij VNGRealisatie met een idee of best practice. andre.plat@vng.nl of Koen van Hoogstraten.

Stel vragen over beleid en wetgeving aan Jamil Jawad via archieff@vng.nl

Recente ontwikkelingen rond de Archiefwet, Marit Vochteloo en Carin Dankier, ministerie van OCenW.

De wijziging van de Archiefwet is een antwoord op de motie Segers uit 2016. Onder minister Bussemaker is reeds een impactanalyse opgesteld over de gevolgen van de verkorting van de overbrengingstermijn. De

brief van minister Slob van juni aan de Kamer is het startpunt om te kunnen gaan praten met alle betrokkenen.

We kijken vanuit OCW ook met het traject rond de WOO van het ministerie van Binnenlandse Zaken. We proberen de beide wetten zoveel mogelijk op elkaar te laten aansluiten, bijvoorbeeld op het punt van terminologie en definities.

De voornaamste thema's voor de wetswijziging zijn: heldere spelregels bij archiefvorming, flexibilisering selectie, verkorting overbrengingstermijn (10 i.p.v. 20 jaar), openbaarheid en inzage van (jonger) archief, en het stelsel (o.a. rol toezicht en archivaris).

Hoe pak je een wetswijziging zinvol aan? We willen een wet maken die dat faciliteert en die ruimte geeft voor een toekomst die we nu nog niet kunnen overzien.

Neem bijvoorbeeld e-mailarchivering. "De huidige Archiefwet helpt daar niet bij. We werken aan een nieuwe wet, een andere indeling en begrippen worden opnieuw gedefinieerd. De wet krijgt een zelfstandig leesbare toelichting die werkt in de huidige digitale tijd".

- Neem je ook sociale media mee?
- De wet zal 'technisch neutraal' zijn, dus sociale media zijn niet uitgesloten. Maar wat zou het betekenen? Dit is iets wat in de toelichting aan de orde zal komen. Ze haalt het voorbeeld aan van een gedragslijn binnen de overheid om in ambtelijk verkeer geen WhatsApp te gebruiken. "Die manier van denken, daar willen we in de toelichting op aansluiten".

De planning voor de wetswijziging loopt van 2018 tot en met 2020.

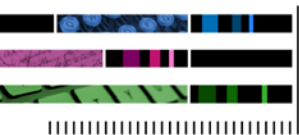
Er is een projectgroep met VNG, IPO en de waterschappen en er is overleg met KVAN/BRAIN, verder organiseren we bijeenkomsten en nemen we deel aan bijeenkomsten zoals deze. En last but not least hebben we een postbus geopend (zie onderaan deze bijdrage).

- Hoe ga je de input van KVAN/BRAIN organiseren en hoe komt die bij de projectgroep terecht?
- Hoe KVAN/BRAIN hun input gaan verzamelen, laat ik aan hen over, aldus Marit.
- Puck reageert daarop vanuit haar functie bij KVAN/BRAIN: "we zijn bezig met een lijst met belangrijke onderwerpen. In januari of februari zullen we de leden uitnodigen om over deze thema's met elkaar te gaan praten. Op die manier komen we tot een standpunt van de verenigingen t.b.v. het wetswijzigingstraject.
- Wanneer ga je aan de slag met het Archiefbesluit en Archiefregeling?
- Dat kunnen we pas doen nadat het wetstraject is afgerond. Maar kom vooral ook met punten die hier op betrekking hebben, mogelijk dat we er in het wetstraject dan al iets mee moeten.

"We horen graag wat jullie belangrijk vinden en wat er speelt", aldus Marit, "wat moet er veranderen, en wat vooral niet? Hoe meer mensen een bepaald onderwerp belangrijk vinden, hoe groter de kans dat we er wat mee gaan doen".

Flexibilisering selectie is niet genoeg, eigenlijk zou je de hele selectiemethodiek moeten herzien en rekening houden met het gedrag van mensen. Moet je naar een methode als intelligente *harvesting* bijvoorbeeld? Bekijk dit onderwerp toekomst gericht en ga niet sleutelen aan de huidige methodiek.

- Kun je WOO en AW niet beter integreren in Informatiewet?
- Dat gaat niet lukken, "het betere is de vijand van het goede" aldus Marit.
- Eén origineel is digitaal niet handig, je hebt een publicatieversie nodig en wilt de originelen graag veilig bewaren.
- En één archiefbewaarplaats kan ook niet meer. Formeel voldoen we nu al niet meer aan de wet als we digitale archieven elders onderbrengen.
- Dit nemen we mee.
- Het is nodig om de basisdefinities aan te gaan passen, bijvoorbeeld 'archiefbescheiden'.

- Ja, dit wordt aangepast maar hoe ligt nog open. Het zit deels ook in de verdeling van verantwoordelijkheden. Bij vernietiging staat data niet meer in het DMS maar nog wel in mailboxen en op eigen schijven. “Het is een fictie dat we dat allemaal zullen gaan opschonen. Dit zal een aandachtspunt zijn voor de toelichting”.
- Er ligt nog veel papier dat ook nog moet worden overgebracht. De verkorting naar 10 jaar resulteert in veel extra achterstanden.
- De wet is ook voor papier. Er komt een overgangperiode voor de verkorting van de overbrengingstermijn, deze zal niet met terugwerkende kracht gaan gelden. We moeten voorkomen dat er digitale achterstanden gaan ontstaan. De verkorting van de overbrengingstermijn zal toch zeker wel werken als stok achter de deur (dat bevestigt de zaal).

Postbus voor suggesties: archiefwet@minocw.nl Ga naar bijeenkomsten die georganiseerd zullen worden rond deze wetswijziging. De data zullen op KIA [Juridische vraagstukken](#) worden gepubliceerd. Zet dus een email-notificatie aan voor het kennisplatform Juridische vraagstukken.

De [presentatie van Marit vind je hier](#).

Hotspotmonitor Utrecht, Kaj van Vliet, Het Utrechts Archief.

In het Strategisch informatieverleg (SIO) van 22 november is de hotspotmonitor voor de stad Utrecht over de periode 2013-2017 formeel vastgesteld. De komende twee jaar zal deze worden herijkt en aangevuld waar nodig. Straks wordt het eerste fysieke exemplaar overhandigd aan de wethouder.

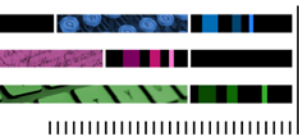
De hotspot-monitor is gericht op het identificeren van gebeurtenissen en kwesties in de samenleving die gerelateerd zijn aan het werkgebied van de overheid (die de selectielijst opstelt). Het gaat om zaken waar maatschappelijke beroering rond is ontstaan en/of waarbij het functioneren van de overheid of een individuele bestuurder in het geding is.

Een werkgroep van mensen uit de gemeente en uit de samenleving heeft twee jaar gewerkt aan deze monitor. De Kroniek van de Vereniging Oud-Utrecht was een prima startdocument om te bepalen wat nu de meest wezenlijke gebeurtenissen waren. In die Kroniek worden elk jaar de actuele belangrijke gebeurtenissen in kaart; dus eigenlijk al een prima inhoudelijk startpunt voor een hotspotmonitor. Het openleggen van een stuk van de Utrechtse Singel was een belangrijke gebeurtenis. Een ander voorbeeld is de Utrechtse fietsenstalling, de grootste ter wereld, wat voor veel landelijke publiciteit zorgde. Er is veel discussie gevoerd over wat wel en wat geen hotspot zou zijn. Van Vliet: “De autobranden van 1 januari 2017 hebben de lijst niet gehaald, misschien kijken we hier over vijf jaar anders tegenaan. We moeten kunnen uitleggen waar het over gaat, want mensen moeten er mee gaan werken. Ook de burger moet het snappen”.

Uitreiking eerste exemplaar van de Utrechtse hotspotmonitor aan Linda Voortman, wethouder gemeente Utrecht

Wethouder Publieksdienstverlening en bestuurslid bij Het Utrechts Archief nam tijdens de Kennistournee het eerste exemplaar van de Utrechtse hotspotmonitor in ontvangst: “Ik vind het zeer eervol om het eerste en enige papieren exemplaar van de hotspotmonitor te mogen ontvangen. Na Zwolle zijn we de 2^e gemeente die de monitor formeel vaststelt. We hebben er in Utrecht voor gekozen om de monitor met terugwerkende kracht vanaf 2013 in te laten gaan (mede door de invoering van zaakgericht werken).

Welk verhaal willen we vertellen met de hotspot monitor? Deze onderwerpen hebben sporen nagelaten in de stad en in de administratie van de gemeente: het protest rond de verbreding van de A27, de sluiting van prostitutiepanden aan de Hardebollenstraat en het Zandpad, de start van de Tour de France en nog veel meer. De gemeente zal over deze onderwerpen extra informatie blijvend bewaren. En via het Utrechts Archief is die informatie toegankelijk voor iedereen. De monitor vormt ook een aansporing om particuliere archieven te bewaren in aanvulling op wat de gemeente bewaart. Deze hotspot-monitor is

een gezamenlijke inspanning van de gemeente Utrecht en Utrechtse samenleving. Bijna 50 hotspots, dat is geen geringe prestatie, heel veel dank aan werkgroep hiervoor!”

Toolkit Hotspotmonitor, Mirjam Schaap, Stadsarchief Amsterdam.

De toolkit hotspots is een resultaat van een landelijk archieflab rond hotspots van begin 2018. Een archieflab is een onderzoeksomgeving waarin onderwijs en praktijk samenwerken om vraagstellingen uit de praktijk te onderzoeken. Het archieflab werd georganiseerd door de kennisplatforms particuliere archieven en waardering & selectie in samenwerking met de Reinwardt Academie en zes archiefinstellingen. De toolkit bestaat uit de resultaten van het archieflab, documentatie ten aanzien van hotspots en hotspotmonitoren & trendanalyses. Mirjam doet gelijk een oproep om vooral ervaringen en hotspot-monitoren aan de toolkit toe te voegen. Al dit materiaal zal door onderzoekers en in de praktijk verder moeten worden gebruikt en uitgewerkt. Je vindt de toolkit op het [Platform Particuliere Archieven](#).

Het archieflab richtte zich tijdens een aantal bijeenkomsten op drie thema's: doel van de hotspot, selectie van hotspots en het uitwerken van de hotspots (verzamelen en presenteren van materiaal). Ook de haalbaarheid wordt nadrukkelijk benoemd. Vaak wordt het doel van de hotspotmonitor niet duidelijk geformuleerd, of lijkt de hotspotmonitor een doel op zich. Creëer je dan in feite niet eerder een canon dan een hotspotlijst en wat is daarvan dan de functie? Als je de handreikingen en voorbeelden erop naslaat, kan het doel nogal verschillen. Gaat het om de invloed van gebeurtenissen en kwesties op de activiteiten van (alleen) een overheidsorganisatie of gaat het om een breder cultureel-historisch perspectief? Gaat het om het afleggen van verantwoording (zoals bij de MH 17) of het creëren van beleefbaar erfgoed (gemeente Zwolle), of, zoals Kaj van Vliet in zijn presentatie over de Utrechtse hotspotmonitor het zo mooi noemde: herkenning?

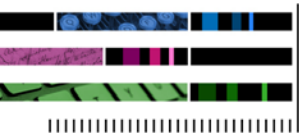
Het doel is van invloed op de manier waarop hotspots vervolgens worden geselecteerd (en wellicht ook welke hotspots worden geselecteerd), en uitgewerkt. Ga je ook particuliere archieven verzamelen en in hoeverre betrek je de samenleving bij het benoemen van de hotspots? Voor alle deelnemers aan het archieflab gold dat het werken met hotspots onderdeel was van een bredere acquisitiestrategie.

De archiefinstelling nam de coördinerende rol op zich, verder verschilde de aanpak nogal. Vragen die je moet beantwoorden zijn: wie betrek je bij de selectie? Over welke periode ga je hotspots benoemen en hoe vaak ga je de hotspotmonitor herhalen? “Over het algemeen zie ik vooral lange lijsten hotspots die met terugwerkende kracht worden benoemd en vaak zonder een maximum aan te geven. Hoe haalbaar is dat? Worden al die hotspots uitgevoerd of wordt er later alsnog een selectie gemaakt?

Kijk vooral ook naar het doel van de monitor. Bij MH17 daar gaat het meer over verantwoording, bij gemeente Zwolle gaat het om “beleefbaar erfgoed”.

Maar is identificeren en veiligstellen wel genoeg? In Amsterdam hebben wij een hele enthousiaste hotspotcommissie waar ook particuliere archiefstelling aan meedeed. De gemeente verwacht dat wij wel wat meer gaan doen dan alleen verzamelen van materiaal, namelijk de context onderzoeken en documenteren, tentoonstellingen organiseren, presentatie in debatcentrum Pakhuis de Zwijger, themawebsites maken etc. Zo breng je archiefmateriaal tot leven! Dat is het doel van Amsterdam

- Een deelnemer geeft aan dat hij niet wist dat gemeenten met hotspots aan de gang moeten. Hoe doe je dat en waar begin je? En zijn er hotspots die een bredere werking kunnen krijgen?
- Kijk vooral op het kennisplatform naar de aanpak en ervaringen van gemeenten die je voor gingen. Je kunt starten met een totaal overzicht en vervolgens inzoomen op een aantal onderwerpen. Er zullen hotspots zijn die een bredere werking kunnen krijgen, kijk eens rond welke dat zouden kunnen zijn. We gaan nog wel een plek creëren waar je dit bij elkaar vindt.

Mirjam nodigt iedereen uit om hotspot-ervaringen en hotspot-monitors te delen op het kennisplatform waardering & selectie. Op het kennisplatform Particuliere archieven vind je alles over particuliere archieven. [Haar presentatie staat hier](#).

Zie ook [het verslag](#) van de kennisbijeenkomst in Arnhem waar [Zwolle zijn aanpak heeft gepresenteerd](#).

Afsluiting door Puck Huitsing

We hebben een mooie ochtend gehad waarin duidelijk is geworden waar en hoe op verschillende plekken wordt gewerkt aan dezelfde uitdagingen. En dat hebben we met elkaar verbonden. Deel je ervaringen met elkaar op KIA, zowel online als fysiek. Veel dank aan alle presentatoren, de organisatie en de gastheren van vandaag!

Kennisnetwerk Informatie en Archief is een onafhankelijk platform dat mogelijk gemaakt wordt door:

